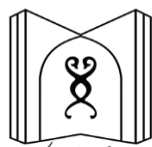

به نام خدا

وزارت بهداشت، درمانی و آموزش پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی تبریز
دفتر مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی معاونت آموزشی دانشکده
بهداشت

طرح درس: "ارتباط در آموزش بهداشت، ارتقا سلامت" مربوط به رشته تحصیلی: آموزش بهداشت، ارتقا سلامت
در نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ گروه آموزشی: آموزش بهداشت، ارتقا سلامت

۱- مشخصات مدرس

نام و نام خانوادگی: دکتر بهجت شکروش	گروه آموزشی: آموزش بهداشت، ارتقا سلامت	مرتبه دانشگاهی: استادیار
دانشگاه محل فعالیت: بهداشت	دانشکده محل فعالیت: بهداشت	شماره اتاق محل فعالیت:
آخرین مدرک تحصیلی: PhD	رشته تحصیلی: آموزش بهداشت، ارتقا سلامت	شماره تلفن دانشکده:

۲- مشخصات درس

سال تحصیلی: ۱۴۰۳-۱۴۰۲		نیمسال تحصیلی: نیمسال اول * نیمسال دوم ☐ ترم تابستانی ☐	
نام درس: ارتباط درآموزش بهداشت , ارتقا سلامت		تعداد واحد: ۲	محل تشکیل کلاس درس:
نوع درس: عملی * ۰/۵ نظری * ۱/۵ کارآموزی ☐ کارورزی ☐			
درس پیش نیاز: ندارد ☐ *		تعداد جلسات تشکیل کلاس: ۱۲	
تعداد روزهای اجرای دوره کارآموزی و یا کارورزی:			

۳- مشخصات فراگیران

رشته تحصیلی:	مقطع تحصیلی:	تعداد فراگیر:
آموزش بهداشت و ارتقا سلامت	کارشناسی ارشد	۳

هدف کلی درس: در این درس دانشجویان با مفاهیم ارتباط شناسی و کاربرد مهارت های ارتباط آشنا می شوند و براساس مفاهیم آموخته شده می توانند استراتژی ها و روش های ارتباطی را در برنامه های آموزش و ارتقا سلامت بکار بگیرند.

اهداف اختصاصی درس:
۱- تعریف و اهمیت ارتباط
۲- کلیاتی از مفهوم ارتباط و ارتباط شناسی
۳- ارتباط کلامی و غیر کلامی
۴- ویژگی های ارتباط موثر
۵. رویکرد های ارتباطی (فردی، جمعی، سیاست گذاران و جلب حمایت همه جانبه)
۶- عوامل موثر بر ارتباط موفق
۷- برنامه ریزی و اجرای ارتباطات سلامت
۸- فرایند برنامه ریزی
۹- تحلیل موقعیت و مخاطب
۱۰- تعیین اهداف و استراتژی و روش های ارتباطی
۱۱- تولید موثر پیام و مواد آموزشی
۱۲- کانال های ارتباط
۱۳. استراتژی های جامع در برنامه های آموزش و ارتقا سلامت
۱۴. ارزشیابی در برنامه های ارتباط سلامت/ نظریه ها و مدل های ارتباط در آموزش بهداشت
شیوه آموزش: سخنرانی، مبتنی بر شواهد، مبتنی بر دستورالعمل، الگو، مبتنی بر مسئله، همراه نمایش اسلاید، معرفی سایت های ضروری مرتبط.
وظایف فراگیران: توجه، پاسخ، مشارکت، تمرین، انجام تکالیف، تدوین پروپوزال.

رئوس مطالب عملی (۱۷ ساعت عملی)

- دانشجویان یک موضوع و گروه هدف را انتخاب نمایند تحلیل دقیق از مخاطب نموده، پیام و کانال ارتباطی مناسب را انتخاب نمایند و در کلاس ارائه نمایند.

- ارتباط بین دوفرد از جمله کارکنان سلامت یا مراجع را مشاهده و ابعاد مختلف ارتباط را نقد و بررسی نموده و در کلاس ارائه نمایند.

نحوه ارزیابی و ارزشیابی فراگیران: سنجش پیشرفت دانشجویان بر اساس آزمون مرحله ای، آزمون نهایی، همراه با بررسی و تحلیل فرایند ارتباط. حضور منظم در کلاس و مشارکت در بحث ها ۲ نمره، آزمون نظری ۱۴ نمره بصورت MCQ، پروژه عملی ۴ نمره .

ارزشیابی تشخیصی اولیه با کمک پیش آزمون های دانشی، نگرشی، انجام خواهد شد.

ارزیابی مرحله ای درس با استفاده از آزمون های مرحله ای و پرسش های کلاسی صورت می گیرد.

ارزیابی پایانی درس با کمک آزمون کتبی انجام خواهد شد.

منابع درس:

۱. علی اکبر فرهنگی. ارتباطات انسانی، جلد ۱، مبانی. نشر رسا، آخرین چاپ.

2.Northouse G., Northouse L. Health Communication: Strategies for Health Professionals;last edition

3.Schiavo Renata.Health Communication: from theory to practice.1st edition.published by Jossery-Bass .

4. Claudia F.,Parvaneta , et al. Essentials of public health communication.Jones& Bartlert Learning .

5.Teresa L.Thompson Alieta Dorsey., KatherlineL. Miller. Handbook of health communication.Lawrence Erlbaum Associates.Inc.Publishers .

6.US.Department of Health & Human Services Making Health Communication Programs Work Public Health services, National Institutes of Health National Cancer Institute .

7.Ruth Cross, sam Davis and Ivy O'Neil. Health Communication; Theoretical and Critical Perspectives.Policy Press .

برنامه جلسات درسی

جلسه	موضوع درس	اهداف آموزشی: انتظار از فراگیران:	منابع درس
۱	سرفصل و اهداف درس	آشنایی فراگیران با سرفصل و اهداف درس، منابع، تکالیف، پیش آزمون	Corcoran Nova.Communication health strategies for health promotion. 2 nd edition. 2013 . Schiavo R.,Health communication from theory to practice. John wile& Sons.inc;2007
۲	ارتباط ، انواع ارتباط	ارتباط را به زبان ساده تعریف کند ابعاد ارتباط را تعیین کند. تفاوت بین انواع ارتباط (انسانی، ارتباط سلامت، مستقیم، غیر مستقیم) را تعیین کند.	محسنیان راد. ارتباط شناسی .. گیل دیوید و آدامز بریجت. الفبای ارتباطات. ترجمه رامین کریمیان، مهران مهاجر و محمد نبوی. مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه ها.
۳	ارتباط ، انواع ارتباط	تفاوت بین ارتباط فردی، گروهی، جمعی را تعیین کند تفاوت بین ارتباط لغوی و غیر لغوی را تعیین کند	Corcoran Nova.Communication health strategies for health promotion. 2 nd edition. 2013
۴	اهمیت ارتباط در آموزش بهداشت، ارتقا سلامت	اهمیت و نقش ارتباط در آموزش بهداشت، ارتقا سلامت را به زبان ساده بیان کند/تشریح کند.	Schiavo R.,Health communication.from theory to practice. John wile& Sons.inc;2007
۵	سیر تحول تاریخی ارتباط در جوامع	شیوه های مختلف ارتباط در طول ادوار زندگی را تعیین کند	Corcoran Nova.Communication health strategies for health promotion. 2 nd edition. 2013
۶	جامعه شناسی ارتباط، ارتباطات	اثرات متقابل ارتباط و حیات انسانی را تعیین کند. اثرات متقابل پدیده ارتباطات و حیات انسانی در جوامع مختلف را تعیین کند/ تحلیل کند	ازنو ژانو. جامعه شناسی ارتباط جمعی. ترجمه باقر ساروخانی و منوچهر محسنی. انتشارات اطلاعات ، تهران.

برنامه جلسات درسی

جلسه	موضوع درس	اهداف آموزشی: انتظارات از فراگیران:	منابع درس
۷	تعیین گره‌های ارتباط اجزا و فرایند ارتباط	اجزای اصلی دخیل در ارتباط را تعیین کند. فرایند ارتباط را توصیف کند. عوامل موثر بر فرایند ارتباط موفق را تعیین/تحلیل کند	Corcoran Nova.Communication health strategies for health promotion. 2 nd edition. 2013. محسنیان راد مهدی. ارتباط شناسی. سروش، تهران .
۸	تعیین گره‌های ارتباط، اجزا و فرایند ارتباط	نقش فرستنده پیام را در ارتباط موفق تعیین کند. نقش پیام در ارتباط موفق را تعیین کند. نقش کانال/ رسانه در یک ارتباط را تشریح کند	Corcoran Nova.Communication health strategies for health promotion. 2 nd edition. 2013. محسنیان راد مهدی. ارتباط شناسی. سروش، تهران .
۹	آزمون میان ترم		
۱۰	اهداف و کارکرد های ارتباط برای سلامت	اهداف ارتباط در سلامت را تعیین کند/لیست کند.	Corcoran Nova.Communication health strategies for health promotion. 2 nd edition. 2013.
۱۱ و ۱۲	استراتژی های ارتباط، استراتژی جامع ارتباط	استراتژی های ارتباط را تعیین کند. استراتژی های مناسب ارتباط را تحلیل کند. ویژگیهای استراتژی های جامع ارتباط را تعیین کند.	Corcoran Nova.Communication health strategies for health promotion. 2 nd edition. 2013. Schiavo R., Health communication. from theory to practice. John wile& Sons.inc;2007.

برنامه جلسات درسی

جلسه	موضوع درس	اهداف آموزشی، انتظارات از فراگیران :	منابع درس
۱۲	طراحی برنامه ارتباط، ارتباطات	نقش رسانه در فرایند ارتباط انسانی (سلامت) را تشریح کند. نقش رسانه های جمعی در برنامه های سلامت را تشریح کند. نحوه صحیح برقراری ارتباط از طریق رسانه های جمعی را ارزیابی کند.	Corcoran Nova. Communication health strategies for health promotion. 2 nd edition. 2013.
۱۴	طراحی برنامه ارتباط، ارتباطات	تفاوت بین تدوین برنامه از طریق وسایل ارتباطی را تعیین کند	Corcoran Nova. Communication health strategies for health promotion. 2 nd edition. 2013
۱۵	طراحی و اجرای برنامه ارتباط، ارتباطات	ویژگی های طراحی پیام برنامه از طریق وسایل ارتباطی را تعیین کند	Corcoran Nova. Communication health strategies for health promotion. 2 nd edition. 2013.
۱۶	طراحی و اجرای برنامه ارتباط، ارتباطات	محتوای مناسب اهداف ارتباط تدوین کند. شیوه نگارش مناسب اهداف آموزش و مخاطبین تدوین کند.	.Doak L., Doak C. Root J. (1996). Teaching patients with low literacy skills (2nd ed.). Philadelphia, PA: J.B. Lippincott Company. This is no longer in print but it is available on our Web site free of charge at www.hsph.harvard.edu/healthliteracy
۱۷	طراحی برنامه ارتباط، ارتباطات	رسانه ارتباط مناسب اهداف و فراگیران تدوین کند. ابعاد یک رسانه معین را ارزشیابی کند.	.Doak L., Doak C. Root J. (1996). Teaching patients with low literacy skills (2nd ed.). Philadelphia, PA: J.B. Lippincott Company. This is no longer in print but it is available on our Web site free of charge at www.hsph.harvard.edu/healthliteracy

	ارائه برنامه ارتباط طراحی شده	ارائه تکالیف	۱۸،۱۹
سوالات چهارگزینه ای، پاسخ کوتاه، پرکردنی، اجرای پروژه		ارزشیابی نهایی	۲۰